

İŞ-EKMEK-HÜRRİYET MÜCADELEMİZDE

Gerçek

15 GÜNLÜK SİYASİ GAZETE — FİYATI: 100 KRŞ YIL: 1 SAYI: 4

GERÇEK BAĞIMSIZLIK ANCAK DEMOKRATİK HALK İKTİDARINDADIR

İki haftadır gazeteler, radyolar, televizyonlar bir yutturmacayı pervasızca yayıyorlar. «Amerika, Türkiye'ye yaptığı silâh yardımını kestiği, Türkiye'ye silâh satışına ambargo koyduğu için biz de Türkiye'deki Amerikan üslerine el koyduk» diyorlar. Bayrak asıldı, bayrak indirildi diye bir sürü gürültü koparılıyor.

Önce bir yalanı açığa çıkaralım: Türkiye'deki ABD üslerine el konmadı. Sadece üslerin faaliyeti belirsiz bir süre için durduruldu.

Üstelik bu karar hiç de reklâm edildiği gibi anti-emperyalist bir tavırla, bağımsızlık için alınmadı. Tam tersine MC hükümeti baş emperyalist Amerika ile aklı sıra pazarlık edebilmek için bu kararı aldı. Kârlarıyla, göbek bağlarıyla yabancılara bağımlı olanlardan «bağımsızlık» nasıl beklenir!

Ancak halkımızın yıllardır yükselerek süregelen bağımsızlık kavgasını, iç ve dış sömürüye karşı bilinçlenmesini gören MC hükümeti ve sömürücü sınıflar, bir taşla iki kuş vurmayı hesapladılar. Bir yandan Amerika ile pazarlık edecekler, bir yandan da halkımıza kendilerini bağımsızlıktan yana bir iktidar gibi yutturacaklar.

Ama yağma yok! İşçi sınıfımız ve emekçi halkımız Amerikan Morrison Şirketinin eski komisyoncusu Demirel'in başında bulunduğu MC hükümetinin ne olup ne olmadığını pek iyi biliyor.

Nitekim üslerin faaliyetini bir süre için durdurma kararı alıp ayağının tozu ile Helsinki Konferansına giden Demirel orada kapalı kapılar arkasında Başkan Ford'dan Kissinger'e, İngiliz Wilson'dan İtalyan Aldo Moro'ya kadar emperyalizmin çeşitli siyasi liderleri ile sözde el konan üsler konusunda pazarlık yaptı. Verdiği sözler Türkiye'de yansımadı ama yabancı basın bu konuda çarşaf çarşaf yazılar yayınladı. Demirel'in gerekli teminatları verip yüreklere su serptiği söylendi.

Üstelik de gerçekten üslere el konması söz konusu olsaydı bile, ABD ile arada mevcut şu halkın ne olduğunu bile bilmediği ikili anlaşmalara göre, üslerin tasfiyesi ancak dört buçuk yılda mümkün olabilecekti.

Buna rağmen, emekçi halkın gözünü boyamak için, «üslere bayrak astık, bayrak indirdik» hikâyelerine ve «vatan millet, Sakarya» edebiyatına hız verildi.

Kaldı ki işin püf noktası başka yerde. Amerika'ya ve diğer sömürücülere, emperyalist ülkelere bağımlı olmak, sadece üsler ve 6. filo meselesi değil. Üslere bayrak çekmekle bağımsızlık kazanılmış olsaydı işler kolay olurdu. Üsler, Türkiye egemen sınıfların, sömürücülerin, yabancı ortaklarına sundukları bir hediyecik, yabancı sömürücü ortaklarının istedikleri küçük bir dış kirasıdır. Bunun ötesinde ekonomik bakımdan, göbeklerinden ve cüzdanlarından ABD'ye ve diğer yabancı sömürücülere, emperyalistlere sonuna kadar bağımlı olanlar, olsa olsa göz boyamak için bayrak asar bayrak indirirler.

Bağımsızlık bir bütündür. Bağımsızlık sömürücü güçlerle bütün bağları koparmak demektir. NATO'suyla, CENTO'suyla, ikili anlaşmalarıyla, ekonomik bağlar, ekonomik sömürü ortaklarıyla bir bütündür bağımsızlık. İç ve dış sömürücüler ortaklığına karşı böyle bir bağımsızlığı ancak ve ancak işçi sınıfı öncülüğünde halkın demokratik iktidarı sağlayabilir. Böyle bir bağımsızlığın gerçek teminatı ise işçi sınıfıdır. Yoksa daha çok bayrak iner, bayrak çekilir eski veya yeni üslere...

Türkiye Sosyalist İşçi Partili bir kardeşimiz, geçtiğimiz günlerde bir iş cinayetinde öldü. Binlerce işçiye mezar olmuş Zonguldak Karadon bölgesinde yine işçi kardeşlerimiz bitmez tükenmez iş cinayetlerine kurban gittiler. Günde ortalama en az iki işçi iş kazası denilen iş cinayetlerinde ölüyor. Emeğinin ürünlerini alınteriyle değil, kanıyla suluyor.

İŞ KAZALARI DEĞİL sömürü düzeninin İŞ CİNAYETLERİ

ÜLKEMİZDE:

1 SAATTA 755 İŞ KAZASI OLUYOR.

1 SAATTA 1 İŞÇİ SAKAT KALIYOR.

1 GÜNDE 2 İŞÇİ ÖLÜYOR.

BUNLAR İŞ KAZASI DEĞİL İŞ CİNAYETLERİDİR.

Bir olayın gerçekten «iş kazası» adını alabilmesi; gerekli bütün tedbirlerin alınmış, kazayı etkileyen sosyal sorunların çözümlenmiş olmasına rağmen olayın gerçekleşmesiyle mümkündür. Ülkemizde ve sömürünün varolduğu diğer bütün ülkelerde kazaların büyük çoğunluğu, işçilerin hayatına kıymet vermeyen işverenlerin, işyerlerinde yeterli tedbirleri almayışları sonucu olmaktadır.

Çeşitli işkollarında patronların kâr hırsından ve çeşitli ihmallerden doğan sözde iş kazaları, aslında cepleri kanlı paralarla dolu patronların, onların sömürü düzeninin cinayetleridir. Katil parababaları suçlarını gizlemek için iş cinayetlerini «Kalın kafalı işçilerin dikkatsizliği sonucu meydana gelen basit iş kazaları» diye adlandırırlar. İşçileri her geçen gün yavaş yavaş öldüren, uzun süreli cinayetleri, hastalıkları «Doğal meslek rahatsızlıkları» olarak gösterirler. Oysa, işçiler iş cinayetleriyle kurban ediliyorlarsa, bu, işyerlerinin düzenli olmayışından; iş aletlerinin gerekli sağlamlıkta ve yenilikte olmayışından; işin gerektirdiği emniyet tedbirlerinin alınmamış olduğundandır. İşçiler iş cinayetleriyle öldürülüyorlarsa,

bu, işverenlerin fazla ücret vermemek için kalifiye elemanlar yerine riskli işlerde acemi işçi çalıştırmalarından, işçilerin mesleki ve teknik eğitimlerine önem vermediklerindendir; işyeri sağlık koşullarının insanca düzenlenmediğinden; işçilerin güçlerinden fazla çalıştırılmalarından; mesai saatlarının uzunluğundandır. İşçiler iş cinayetleriyle kırılıyorlarsa bu, sağlıklı çalışabilmek için yeterli gıda alamayışlarından, aile ve toplumsal sorunlarını çözümleyemediklerinden, gerekli şekilde dinlenemediklerindendir. Sömürü düzeni ortadan kalkmadıkça iş cinayetlerinin sebepleri de ortadan kalkmaz. Çünkü sömürü düzeninin parababaları iş cinayetlerine bile bile göz yumarlar. Onlar için önemli olan ceplerine girecek kârdır.

İşçilerin sorunlarını çözmelerini patronlardan bekleyemeyiz. İşçilerin ve tüm emekçi halkın sorunlarını ancak bilinçli ve örgütlü işçi sınıfı çözümler.

İşçi sınıfı ancak bilinçli ve örgütlü bir bütün haline geldiği zaman kuvvet kazanır. Patronlar sömürülerini sürdürebilmek için alabildiğince örgütlüler. Çeşitli meslek kuruluşlarında, işveren sendikalarında daha ötesi siyasi partiler içinde toplanıyorlar. İktidarı, devleti ellerinde tutuyorlar. Sömürü düzenlerini devam ettirmek için istedikleri kanunları çıkartıp, istedikleri şekilde uyguluyorlar. Bu bir avuç, ama alabildiğine örgütlü sömürücülerin düzeninde işçi sınıfı elbette örgütsüz mücadele edemez. İşçi sınıfı kendi mücadelesini, ekmek mücadelesinin yanında iktidar mücadelesini sürdürecek partisini oluşturmalı, güçlendirmeli, kendi partisinin çatısı altında örgütlenmelidir.

İş cinayetlerine de ancak bu şekilde son verilebilir. Ancak örgütlü bir mücadeleyle, üretimin bir avuç sömürücünün kârı için değil tüm insanlığın yararına yapıldığı; insanın, insanca yaşayıp insanca çalıştığı, işçi sınıfının ve tüm emekçilerin düzeni kurulabilir. Ve ancak böyle bir düzende, sosyalizmde işçiler, sömürünün kanlı ellerinden kurtulacak, iş cinayetleri sona erecektir

SÖMÜRÜ DÜZENİ BİR İŞÇİ KARDEŞİMİZİ DAHA ÖLDÜRDÜ

Geçtiğimiz günlerde işçi sınıfı yiğit bir evlâdını daha kaybetti. Nazım Artunç kardeşimiz makinası başında çalışırken elektrik çarpmasıyla aramızdan ayrıldı. O, patronların iş kazası dedikleri iş cinayetlerinin biriyle öldürüldü. Nazım kardeşimiz Habipler köyünde Gümüş Deri Fabrikasında çalışıyordu. Devrimciydi, partiliydi, örgütlü mücadelenin gereğine inanmıştı. Öldüğünde, iki çocuk babası, 12 senelik örnek bir deri işçisi, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi üyesi, sarı sendikacılığa ve sömürü düzenine karşı yiğitçe mücadele veren bir işçi önderiydi. Anısı mücadelemize önder olsun.

gerçek durum — bağımlılık, bağımsızlık

Son günlerde, Türkiye'de üzerinde en fazla konuşulan konu, şüphe yok ki bağımsızlık meselesi. Amerika'nın ambargo kararında ısrar etmesi üzerine, MC hükümeti sözde ABD üslerine el koyduğunu ilân etti. Gazeteler çarşaf çarşaf ABD bayrağının inip Türk bayrağının üslere nasıl çekildiğini yazdılar, resimlediler. Yıllar yılı, «Türkiye'de ABD'ye ait üsler var» diyenlere «hayır, üs değil tesis var» diye cevap verip, etmediklerini komayanlar şimdi «üslere bayrak çektik» diye kurum kurum kuruluyorlar.

Aslında işin gerçeği çabuk meydana çıktı. Bütün bunların kuru sıkı olduğu, üslere el konmasının söz konusu olmadığı, olsa olsa, pazarlık için bir süre faaliyetlerinin durdurulduğu anlaşıldı. Zaten ABD'nin de bu duruma fazla aldırmadığı görüldü. Çünkü dünya şartları artık değişiyordu. Artık Türkiye'deki üsleri ABD için eskisi kadar elzem değildi. Bunların kendi işine gelen bir kısmının kapatılmasında hiçbir sakınca yoktu. Üstelik de, bu üsler meselesinden önce ve hemen ardından, Türkiye'de uçak ve savaş sanayii kurulması meselesi, hem de özel sektörün ABD ve diğer yabancı kapitalist ülkeler sermayesi ile en içiçe olan kesimleri tarafından piyasaya büyük bir hararetle sürüldü. Yani ABD Türkiye'ye silâh ambargosu uygularken, hem Amerikan sermayesi, hem de Avrupa ve Alman sermayesi Türkiye'de savaş sanayiine yatırım yapacak. Eski ortakları yerli parababalarıyla yeni ortaklıklar kurup, yeni işler çevirecek. Kısâca, yabancı sömürünün biçimi ve ortaklığın şekli biraz değişecek, o kadar. Yabancı sömürücüler böylesini daha kârlı bile bulabilirler.

Gerçek bu iken, «bağımsızlık» meselesi etrafında kıyametler koparılıyor. Hatta Morrisan Firmasının eski komisyoncuları bile bağımsızlığın hiç değilse lâfını etmekte yansıyorlar. Çünkü, önce, Türkiye halkının bilinçlenmesi, emperyalizme yani yabancı tekellerin, yabancı sömürücü ülkelerin sömürüsüne karşı uyanışı, onları emperyalistlerle bağlarını eskisi kadar açık ve utanmasızca sergilemekten alıkoyuyor. Emekçi kitleleri kandırmak için, emperyalistlere, yabancı tekellere, yabancı sömürücülere göbek bağlarıyla bağlı olan yerli egemen güçler, içerde bağımsızlıkçı posta bile bürünebiliyorlar. Öte yandan, üslere bayrak çekip bayrak indirmek bağımsızlıkçı bir adımmış gibi gösterilerek gerçek bağımsızlık mücadelesi yozlaştırılmak isteniyor.

Halbuki bağımsızlık, ekonomik, siyasal ve askerî bağımsızlığın bütünüdür. Ekonomik bakımdan sonuna kadar bağımlı olanlar, yabancı sömürücülerin yerli ortakları, ülkeyi ve halkımızı bunca yıldan beri yabancılara peşkeş çekmiş ve yabancılarla ortak olarak emekçi halkları sömürmüş olanlar ne bağımsızlıktan yanadırlar, ne de bağımsızlığa doğru bir adım atabilirler. Emperyalizmden, yani yabancı sömürüden, yani dünya halklarını sömürenlere bağımlılıktan kurtulmak böyle şekiller ve palavralarla değil, ancak ekonomik bağımsızlığın sağlanması, bütün ikili anlaşmalara son verilmesi, NATO, CENTO ve benzeri paktlardan çıkılmasıyla ve yabancı sömürücülerin yerli ortaklarının saltanatına son verilmesiyle mümkündür.

MC MİLYARLIK YATIRIMLARIN DEĞİL, YALANLARIN TEMELİNİ ATIYOR

Dış politikada tam bir çıkmazın içinde kıvranan Milliyetçi Cephe, yurt içinde daha iktidarının ilk günlerinde başlayan zorlukların, boğuntuların üstesinden gelemeyeceğini anlayınca işi açıktan açığa borazanları vasıtasıyla yalana döktü.

Bu işin üstadı ve palavraları artık dillere destan olan Erbakan'a nisbet, Süleyman Demirel de «kolları sıvadı». Her gün «milyarlık» bir tesisin temellerini atıyor. Ama temelleri atılan tesislerin projeleri yokmuş, Demirel'in umurunda mı? Önemli olan yaklaşan seçimlerde bir kere daha halkımızı aldatabilmek. Diyecek ki «işte biz şu kadar milyar liralık yatırımın temelini attık. Şu kadar yüz bin kişi için yeni iş alanları açtık...»

Oysa boş lâf! Bunu açığa çıkaran da bizzat bu devletin planlamacıları. Devlet Planlama Teşkilâtı uzmanları, başta Demirel olmak üzere Erbakan'ıyla, Feyzioğlu'suyla, Türkeş'iyle bütün MC elebaşılarının temellerini atmakta yarıştıkları «30 milyarlık yatırımların» hepsinin hayal ürünü olduğunu açıkladılar. Ne projeleri

İşte MC borazanları planı projesi, parası olmayan, gerçekte var olmayan kimisinin de çoktan temeli atılmış olan hayalî yatırımların temel atma törenlerini böyle verdi.

yapılmış ne etüdleri ne de planları.

Yalancının mumu yatsıya kadar yanar örneği, kısa süre sonra açığa çıkacak olan bu yutturmacalara MC liderleri niye başvuruyorlar? Sebep ortada. MC dış politikada tam anlamıyla batmıştır. Ne eski efendileri Amerika'ya yaranabilmişlerdir, ne de yeni efendi olmaya hazırlananlardan meselâ Hans amcadan yüz bulabilmişlerdir.

İç politikada ise emekçi halkımızın, işçi sınıfımızın gittikçe yükselen ve gittikçe örgütlenen muhalefeti şöyle dursun, MC iktidarı kendisini kayıran yerli parababalarından bile artık yeterli desteği bulamamaktadır. Başta Demirel olmak üzere tüm MC'ciler, er ya da geç seçim sınavına girecekleri bilmektedirler. İşte bu noktada yutturmacalara başvurmak ve halkımızı bir kere daha aldatmayı denemek onlar için kaçınılmaz olmuştur. Ancak bunlar öyle palavralardır ki ve halkımızdaki bilinçlenme, uyanma öylesine hızlıdır ki, MC'nin mumunun sönmesi için yatsıyı beklemek bile gerekmeyecektir.

- Gerçek'in sahibi tutuklandı
- TSİP üyelerine baskılar sürüyor

MÜCADELEMİZ SÜRÜYOR...!

GERÇEK gazetemizin sahibi ve yazıişleri müdürü Tektaş Ağaoğlu, geçtiğimiz hafta içinde İstanbul Sıkıyönetim mahkemesi tarafından Gerçek'in 2. sayısında çıkan Kavgamız şiiri ve Sıkıyönetim mahkemeleriyle ilgili yazı yüzünden tutuklandı.

Böylece Türkiye'de yazarlara, düşünürlere, devrimcilere, sosyalistlere, gerçekleri kitlelere yılmadan anlatmaya, emekçi kitleleri sömürüye karşı bilinçlendirmeye çalışanlara uygulanan baskılara bir yenisi daha eklendi.

Son günlerde, MC'ciler yurt içinde ve dışında batağa saplandıkça, emekçi halka, işçi sınıfına, işçi sınıfı öncülerine, sosyalistlere karşı öfkeleri, baskı ve zulümleri de büyüyor. Türkiye'nin dört bir yanında, siyasal tutukluların sayısı hızla artıyor. Bu baskılar özellikle Türkiye Sosyalist İşçi Partisi üyelerine, parti örgütlerine yöneliyor. TSİP binaları basılıyor. TSİP üyeleri, yöneticileri tutuklanıyor. Partinin çizgisini yansıtan, Partiyi destekleyen dergiler gazeteler üzerinde 10'dan fazla davası var.

Bütün bu baskıların asıl hedefi ise, işçi sınıfı ve emekçi halk... Sömürücülerin büyük korkusu emekçi halkın bilinçlenmesi, işçi sınıfının bilinçlenip kendi partisinde örgütlenmesi...

Gerçek demokrasi sadece işçi sınıfının eliyle, onun öncülüğündeki halkın demokratik iktidarından gerçekleşecektir. Ama buraya giden yolda, demokrasi mücadelemiz, baskı ve zulma karşı mücadelemiz, kendi partimizde örgütlenme mücadelemiz, bütün baskılara rağmen, bir adım bile gerilemeden sürecektir.

kapitalist düzenin özgürlük palavrası

Burjuvazi, yani parababaları, patronlar, radyolarında, gazetelerinde bu sermaye düzenini övüp savunurken sık sık özgürlükler'den sözederler. Hatta utanıp sıkılmadan kapitalist düzenin adını «özgürlükçü demokrasi» koyarlar.

Eğer patronların, parababalarının özgürlüğünden sözediliyorsa evet, doğru Bu düzende patronlar özgürdürler Anayasanın tanıdığı ve tanımadığı bütün özgürlükleri kullanmakta sonuna kadar özgürdürler. Demokrasi diye burjuvazinin, sermayedar sınıfının demokratik haklarından sözediliyorsa, evet doğrudur. Burjuvazi için demokrasi vardır bu düzende. Siyasal ve ekonomik örgütlerini hiç bir kısıtlamaya uğramaksızın kurma ve yürütme hakkına sahiptirler. Karşılarına 141 ve 142. maddeler dikilmez. Dahası, seçme ve seçilme haklarına sahiptirler. İşte isbatı: Burjuvazinin partileri senato seçimlerine girecek adayların partiye ödemeleri gereken parayı açıkladılar. CHP'den aday olanlar seçilmeden 10 bin, seçildikten sonra bir 10 bin daha; AP'den aday olanlar ise 8 bin lira ödemek zorundalar.

Anayasayı açtığımızda orada şunu okuruz: Herkes seçme ve seçilme hakkına sahiptir. Kâğıt üzerinde kulağa hoş gelen bir söz. Ancak bu «seçme ve seçilme özgürlüğü» denen şey patronlar, parababaları için seçme ve SEÇİLME biz işçiler, emekçiler içinse sadece sandık başına gitme özgürlüğü demektir. Neden mi? İşte ortada. CHP ye adaylık için başvuranlar 10 bin peşin, 10 bin de seçildikten sonra vermek zorunda. AP'liler ise 8 bin liraya aday kabul ediyorlar. Bu kadar parayı bir bir saymadan bu partilerden «aday» olabilmenin mümkünü yok. . biz işçiler bu parayı ödeyip aday olabilir miyiz? Seçilme hakkımız var mıdır bizim?

Dahası, Anayasa'daki özgürlüklerin hangisi var biz işçiler, biz emekçiler için? Gezi özgürlüğü mü? Öğrenim yapma özgürlüğü mü? Dinlenme özgürlüğü mü?

Şunu gözden hiç ırak tutmayalım bu düzende özgürlük ve demokrasi patronlar, parababaları içindir. Kapitalist düzen, işçiler ve emekçiler için kan, gözyaşı, zulüm ve baskı demektir. Burjuvazinin özgürlük palavrasına asla kanmayalım. İşçi sınıfı ve emekçiler için gerçek özgürlük, gerçek demokrasi ancak ve ancak işçi sınıfının ve emekçi halkın demokratik iktidarında mümkündür, ancak orada vardır.

Patronlar demokrasisinin üstümüze ördüğü duvarları yıkmak, demokratik haklarımıza sahip çıkmak için kendi sınıfımızın partisinde kenetleneceğiz. Sınıfımızın partisinin saflarında bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesi vereceğiz. Gerçek özgürlük için, gerçek demokrasi için...

gerçeğin dili

157 işçinin 3 yıla kadar hapsi istendi

Memurlardan kesilen 4,5 milyar lira başka amaçlara kullanılıyor

Gecekondu kiraları 400 liradan 700 liraya yükseldi

Hayat pahalılığı işçileri nefes aldırmıyor

Avrupa'nın en pahalı parlamenterleri Türkiye'de

İŞÇİ SAAT ÜCRETLERİNİN EN DÜŞÜK OLDUĞU ÜLKE: TÜRKİYE

350 bin emekli, dul, yetim

Demirel hükümeti bir petrol ... boyun eğdi?

Türkiye'nin zırhlı araç ve yedek parça gereksinmesi Almanya'dan karşılanacak

ECEVİT: «ABD'nin YERİNİ ALMANYA ALMALI»

SİLAHLI KUVVETLERİ MODERNLEŞTİRİLMESİ İÇİN 23,5 MİLYAR ... HARCANACAK

Günlük basın, sermayedar sınıfın elinde ve güdümünde olduğundan, eninde sonunda onların çıkarlarına hizmet eder. Gerçekleri de bu yüzden gizler, tahrif eder, çarpıtır; istediği, işine geldiği gibi gösterir. Ama zaman zaman da yine çok satmak ve kâr etmek kaygısıyla, emekçi kitlelerin dertlerine parmak basan bazı noktaları da sırf mal satan dükkâncı gibi ortaya sürmekten de kendini alamaz. Bu sömürü düzeninde, bazı gerçekler artık o kadar göze atlar ki, onları sermaye sınıfları bile hasıraltı edemez.

Günlük gazetelerde bu türden haberlere rastladığımız olur. Hemen yanı başında, parababalarının, patronların, tefecilerin, bezirgânların, ağaların durumlarını, düşüncelerini, tutumlarını dile getiren başka haberlere rastlarız.

Eğer toplumdaki bütün olayları çözmekte **sınıf anahtarını** iyi kullanabiliyorsak, sömürü düzenini, sadece bu gazetelerin sayfalarından bile, bütün çıplaklığıyla izleyebiliriz. Bu tür basının görevi bu gerçekleri gizlemek olduğu halde...

Yukarıya sadece birkaçını aktardığımız gazete parçalarına bir göz atalım. Türkiye'de işçi sınıfının ve emekçi sınıfların bu düzende içinde çırpındıkları güçlükleri gösteriyor. Ama öte yandan, bir süreden beri işçi sınıfının ve emekçi halkın uyanışıyla, dünyadaki büyük değişmelerle, dünyanın dört bir yanında sömürünün ve sömürücülerin gerilemesiyle, yabancı ağababalarının, patronlarının da sıkıntıdan sıkıntıya yuvarlanması ve artık eski ortaklarına karşı yeni politikalar uygulamaya başlamalarıyla, Türkiye'deki çeşitli boydan ve cinsten sömürücülerin içine düştükleri çıkmazları da gösteriyor. Öte yandan, halkın umudu olarak gösterilmek istenenlerin, sonunda yine nasıl yabancı patronlara yamanmak niyetinde olduklarını da gösteriyor. Eski büyük patron ABD dirsek çevirince, sömürücülerin ne hale geldiklerini, nasıl aslan postuna bürünmeye ve halkı kandırmaya çalıştıklarını, ama aslında nasıl sonuna kadar yabancılara bağımlı olduklarını da gösteriyor.

Dikkatle bakalım Gerçekleri, gerçekleri söylemekten korkanların bile ağzından kaçan haliyle görmeye çalışalım...

İŞSİZLİK BU SÖMÜRÜ DÜZEN

Son yıllarda, hele hele son günlerde, gazeteler, radyolar Amerika'dan Avrupa'ya kadar bütün «zengin», «ileri» diye bilinen Batı ülkelerinde İŞSİZLİK'in bir afet halini aldığını yazıp söylüyorlar. Türkiye gibi yoksul, iş alanları dar, nüfusu hızla artan ülkelerde de son günlerin en büyük meselelerinden biri İŞSİZLİK ve PAHALILIK.

Yani milyonlarca kişi çalışmak, üretim yaratmak istiyor. Ama adına **kapitalizm** denen ve halkın çoğunluğu **mülksüz**, yoksul, işsizken, bir avuç kişinin fabrikalara, topraklara, madenlere, **üretim araçlarına** sahip oldukları, bu parababaları; patronlar, toprak sahipleri azınlığının milyonlarca işçiyi, emekçiyi sömürdükleri bu sömürü düzeninde insanların iş bulma, çalışabilme özgürlükleri bile yok.

O zenginler zengini diye tanıtılan, dev diye bilinen Amerika'da işsizlerin sayısı hergün çığ gibi büyüyor. Fabrikalar sürekli işçi çıkarıyor. Son olarak Amerika'da işsiz sayısı 15 milyonu buldu.

Ortak Pazar ülkeleri denilen Avrupa ülkelerinde de durum daha iyi değil. Son bir yılda Fransa, İngiltere, Batı Almanya, Hollanda, Belçika, İtalya gibi Avrupa'nın en gelişmiş, en fazla sanayileşmiş bilinen ülkelerinde işsizler ordusuna 1,5 milyona yakın kişi katıldı. Böylece işsiz sayısı Avrupa'nın bu sözde en «ileri» ülkelerinde 4,5 milyonu buldu. Tabii bunlar hep «resmi» rakamlar. Aslında durum çok daha kötü ve işsiz sayısı çok daha fazla.

İşsizlik bu ülkelerde son iki yılda yüzde 50'lik bir artış gösterdi. Böyle giderse, yakında büyük sarsıntı geçirecek bu ülkeler.

Türkiye gibi «geri», az gelişmiş, Batı ülkelerine bağımlı ülkelerde ise işsiz sayısının 300 milyonu bulduğu tahmin ediliyor.

İŞSİZLİĞİN AFET HALİNİ ALDIĞI BU ÜLKELERİN ORTAK ÖZELLİĞİ NEDİR?

İşsizliğin afet halini aldığı; her geçen gün de biraz daha arttığı bu ülkelerin **ortak özelliği** nedir? Nasıl ülkelerdir bunlar? Koskoca Amerika'da, Avrupa'da İşsizlik bu derece afet olmuş, işsiz sayısı milyonları aşmışsa, bunun sebebi nedir?

Bu ülkelerin hepsinin ortak özelliği **kapitalist ülkeler** olmalarıdır. Bu ülkelerin hepsinde patronlar sınıfı, mülk sahipleri sınıfı iktidardadır. Bu ülkelerin hepsinde küçük bir azınlık; yani mülk sahibi olan, üretim araçlarının özel mülkiyetine sahip olan bir sömürücü azınlık büyük çalışan mülksüz çoğunluğu sömürmektedir.

İşte, İŞSİZLİĞİ ve PAHALILIĞI yaratan **kapitalist düzendir**. Patronların sömürü düzenidir.

Sömürü düzeninin ortadan kalktığı; işçi sınıfının ve emekçi halkın iktidarda olduğu ülkelerde, SOSYALİST ülkelerde işsizlik diye birşey tanınmaz, bilinmez. Bu ülkelerde herkese iş vardır. Herkesin, çalışma hakkı ve görevidir. Burada aylaklık yoktur. Çalışacak nüfus sayısına göre işler önceden planlanır. Kısa bir süre işe yerleşene kadar, işsizlik sigortası her vatandaşa verilir. Ama bu çok geçici ve kısa süredir. Çünkü çalışma durum ve yeteneğinde ki herkes SOSYALİST ülkede iş bulur.

KAPİTALİST DÜZEN NEDEN İŞSİZLİK YARATIR?

Kapitalist düzen bir küçük sömürücü azınlığın kâr sağlama düzeni olduğundan, toplumun çoğunluğunun, çalışanların yararına bir iş planlaması tanımaz. Bu düzende, ekonomi sık sık çıkmazlara girer. Kâr için çok mal üretilir, depolar dolar. Bu defa alıcı bulunamadığından, alıcı olabilecek kitleler bu düzende gitgide yoksullaştığından fabrika kapanır veya düşük kapasite ile çalışır. İşçi çıkarılır. İşsizlik artar. Sömürü düzeninde, çalışanlar lehine çalışanlar tarafından yapılan bir planlama ile herkese iş, hiçbir zaman sağlanamadığından hep bir **yedek işsizler ordusu** vardır. Bu işsizler ordusuna güvenen patronlar, ücretleri düşürür, baskıyı artırırlar. Çünkü kapıda bir sürü aç ve çok düşük ücretle çalışmaya hazır insan olduğunu bilirler.

Öte yandan, tekniğin sürekli ilerlemesi, patronları daha çok makine kullanmaya zorlar. Böylece hem daha çok mal üretmiş, hem de işçi ücretlerinden kısıntı yapmış olurlar. Hele işçi sınıfının hak ve ücret mücadelesi hızlanmışsa, ücretler artıyorsa, patronlar makinaları işçilerin yerine geçirmeyi daha kârlı bulurlar. ... Halbuki teknik bakımdan çok daha ileri olan sosyalist ülkelerde, tekniğin gelişmesi işsizliği yaratmak bir yana işsizlik diye bir meseleyi ortadan kaldırmıştır.

TÜRKİYE'DE İŞSİZLİK

İşsizliğin afet olduğu ülkelerden biri de Türkiye. Küçük bir azınlık hiç bir iş yapmadan, sömürü yoluyla milyonlar kazanırken, milyonlarca kişi, günde 12 saat boğazı tokluğuna çalışmaya razı olduğu halde iş bulamıyor. 1 milyondan fazla işçimizin Türkiye'de iş bulamayarak gittiği Almanya, Avrupa kapıları da artık kapanıyor. Oralarda da işsizlik büyüdükçe, önce yabancı işçilere yol veriyorlar.

Türkiye'de resmi açıklamalara ve rakamlara göre 2 milyon işsiz var. Aslında bu rakam çok daha fazla, herşeyde artıyor. İş ve İşçi Bulma Kurumu'na başvuranların sayısı sürekli yükseliyor. Yedek işçi ordusu, yani patronlar düzeninin sömüreceği yedek işçilerin sayısı kabarıyor.

Bir de gizli işsizlik var. Yani köyde, kırda çalışıyor kabul edilip, aslında örtici bir iş, sürekli bir iş yapmayanlar. Meselâ geri tarım ekonomisinin gereği olarak, yılda birkaç ay tarlada çalışıp geri kalan sürede işsiz kalanlar... Bunlar da hesaba katılırsa işsiz sayısı kaç milyonu bulur?

Türkiye'de, kaba bir hesapla, çalışma çağında ve durumunda olan her yüz kişiden resmi rakamlara göre 10'u, aslında 20'si **açık işsiz.**

Herşeyde olduğu gibi, Türkiye'de de işsizlik afeti bu sömürü düzeninin, kapitalist düzenin bir sonucu.

İşçi sınıfı iktidarının yaptığı bir plana dayanmayan, patronlara kâr sağlamayı amaçlayan plansız bir ekonominin sonucu. Çarpık, geri ekonomik yapının yeni yatırımlar yapılmasına, yeni yeni fabrikalar, yeni işyerleri kurulmasına büyük ölçüde yabancı kapitalist ülkelere bağımlılığın sonucu. Sömürü düzeninin sonucu.

DÜNYA sömürüye vura vura DÖNÜYOR

Dünya dönüyor. Ama her dönüşünde, bir köşesinde, işçi sınıfı ve emekçi halklar sömürüye, baskıya, zulme yeni bir yumruk indiriyorlar.

Dünya gün geçtikçe küçülüyor. Gün geçtikçe, bir köşesindeki olay, bir köşesindeki gelişme öteki köşelerine daha çabuk gidiyor, etkisi daha çabuk duyuluyor.

Eğer, dünyanın çok uzak bir köşesinde, işçi sınıfı ve emekçi halklar, sömürüye, baskıya, zulme karşı bir ileri adım atmışlar, bir zafer kazanmışlarsa, bu aynı zamanda Türkiye işçi sınıfının, Türkiye emekçi halkının da zaferi demektir.

Çünkü, dünyanın hangi köşesinde olursa olsun, sömürüye atılan yumruk, sömürücülerin aldıkları bir yara, attıkları bir geri adım, dünya halklarının iliğini kemiğini kurutan, adına emperyalizm denen sömürü sisteminin zayıflamasıdır. İşçi sınıfına, emekçi halklara karşı dertop olmuş bulunan, Amerika'sıyla, Avrupa'sıyla uluslararası sömürücüler ağı, yani emperyalizm işçi sınıfının ve emekçi halkların her tokadında biraz daha gerilemektedir. Emperyalizm geriledikçe dünyanın dört bir yanındaki emekçi halkların mücadelesi kolaylaşmakta, zafere biraz daha yaklaşmaktadır.

İşte bunun için, sömürüye vura vura dönen dünyamızda olup bitenleri, başka ülkelerin işçi sınıflarının emekçi halklarının mücadelesini mutlaka bilmeli, izlemeliyiz.

ARJANTİN'DE İŞÇİ SINIFI ARTIK SÖMÜRÜYE PABUÇ BIRAKMAMAYA KARARLI

Arjantin, Güney Amerika'da uzak bir ülke. Arjantin'de uzun, çok uzun yıllardan beri, işçi sınıfı uyanmasın, bilinçlenmesin, sömürücülerin düzenini yerle bir etmesin diye sinsi bir oldatmaca uygulanmış. Adı çok duyulan diktatör PERON, bu ülkede yıllarda, işçi sınıfına küçük tavizler, küçücük paylar vererek ve bütün propaganda imkânlarını kullanıp, kendisini işçilerin «babası» ilân edip öyle göstermeye çalışarak, bilinçli işçiler, işçi önderleri üzerinde, her türlü baskıyı uygulayarak Arjantin işçi sınıfının kitle olarak bilinçlenmesini, sınıf mücadelesini en etkili bir şekilde uzun yıllar engellemiş. Bu arada da, en bilinçli işçileri, devrimcileri, bu yalana dolana dayalı sömürü düzeninin gerçek yüzünü gören ve göstermeye çalışan sosyalistleri en büyük baskılar, işkenceler altında bırakmaktan geri durmamış. Böylece, Arjantin'de işçi sınıfı kendi bağrında yetişmiş en yiğit, en bilinçli evlâtlarının zindanlarda çürümesine rağmen, yıllarca, kitle olarak Peron'un, özünde işçi sınıfı düşmanı ve sömürücü sınıflara dayanan diktatörlüğünün baskısı altına kalmış.

Bir gün gelmiş Peron devrilmiş, ülkeden kaçmış. Ama işçi sınıfı öncülüğünde olmamış bu olaylar. Sömürücüler yine egemen kalmış. Arjantin işçi sınıfı öylesine güç günler yaşamış, öylesine büyük bir sefalet sarmış ki ülkeyi, her yanda öylesine büyük huzursuzluklar doğmuş ki, ülkede yalana dolana dayanarak «efsaneleştirilmiş» yaşlı Peron yeniden ülkeye gelmiş, daha doğrusu çağırılmış. Peron genç bir artistle evlenmiş bu sırada. Onu da beraber ülkeye getirmiş. Uzun zamandır afyonlanmış kitleler Peron'un Arjantin emekçilerini ve ülkeyi kurtaracağını ummuşlar. Ama çabuk çıkmış işin içyüzü. Pahalılık, arttıkça artmış. Ücretler, azaldıkça azalmış. Ülke daha büyük bir çıkmaza yuvarlanmış. Ve tabiî emekçi sınıflar, başta işçi sınıfı çekmiş acısını bütün bunların. Sömürücüler keyiflerine devam etmişler. Bu sırada Peron ölmüş.

Peron'un ölümünden sonrasını daha iyi biliyoruz. Daha iki yıl ancak geçti. Yerine eski artist genç karısı getirildi. Sanıldı ki eski «efsaneler, yalanlar dolanlar» sökecek. Ama işçi sınıfının durumu giderek kötüleşiyordu. Ülkede sömürü, baskı, zulüm artıyordu. Patronlar, yabancı patronlarla kolkola, alabildiğine sömürüyorlardı halkı. Kitleler giderek bilinçleniyor, gözlerine çekilmeye çalışılmış perde giderek açılıyordu. Nihayet, Bayan Peron'un işverenlerden aldığı akılla, işçi sendikalarının istediği hayat pahalılığını ancak karşılayabilecek, hatta gerisinde kalan zamları imzalamayı reddetmesi bardağı taşırdı. O zamana kadar çoğu Peron'cu olan sendikalar bile mücadeleye atıldılar. İşçi sınıfı Arjantin'de görülmedik şekilde ayaklandı. Ülkenin dört bir yanında. Baskı, zulüm, cinayet para etmedi. Eski artist Bayan Peron işçi sınıfının ve emekçi halkın bu uyanışı ve mücadelesi karşısında geriledi. Yanından ayırmadığı faşist Bakan Lopez Rega'yı yeni kuracağı hükümetin dışında bırakmaya razı oldu. Çünkü işçiler, özellikle sermayenin adamı olan bu faşist Bakana karşıydılar. Bu da yetmedi, işçiler direttiler, Başkan Peron ücretlere zam yapan kararnameyi imzaladı ve işçilerin isteklerini vereceğini açıkladı.

Arjantin işçi sınıfı yeni bir zafer kazanmıştı. Efsaneleri yıkmış, sınıf bilincine kitle olarak hızla kavuşmaya başlamış, mücadeleye atılmıştı. Ve Arjantin işçi sınıfı, gerçek bir güç, en büyük güç olduğunu bu mücadele içinde gördü, anladı.

Şimdi, Bayan Peron hükümetten çekilmek ve ülkeden uzaklaşmak istiyor. Çok hasta olduğu için tatile gitti. Arjantin'de durum hâlâ karışık. Ama artık, Arjantin'de gelişmenin ve ilerlemenin, sömürü düzenine dur demenin gerçek teminatı olan İŞÇİ SINIFI varlığını gösterdi, mücadeleye atıldı ve ilk adımı kazandı. Mutlaka nihaî zaferi de kazanacak.

PORTEKİZ'DE SOSYALİST PARTİNİN TAVRI BİZİ ŞAŞIRTMASIN

Portekiz, 48 yıl diktatörlüklerin en kanlısı altında yaşadı. Portekiz işçi sınıfı bu kanlı diktatörlük altında örgütlendi, güçlendi. Geçtiğimiz yıl bu faşist diktatörlük yıkıldı. O günden bu yana da, Portekiz işçi sınıfı işçi sınıfının ve emekçi halkın iktidarını önlemeye çalışanlarla mücadele ediyor.

Günlük gazeteler ne kadar saptırırlarsa saptırsınlar, Portekiz'de olup bitenler aslında çok açık. Bir yanda örgütlü işçi sınıfı var. Öte yanda, Portekiz'de iktidarı işçi sınıfına vermemek için şu veya bu şekilde diretenler var. Portekiz Sosyalist Partisi (adı sosyalist) işçi sınıfı iktidara gelmesin, sömürücülerin saltanatına son vermesin diye bin dereden su getirip, demokrasi, memokrasi diye bildiğini okuyor. Onun istediği açık. Patronlar düzenine dokunmayalım. Patronların sömürü düzeni sürerken işçi sınıfına da ufak paylar, tavizler verilsin... Yani patronların eski yutturmacası sosyal demokrasi, Portekiz'de bir kere daha tekrarlanmak isteniyor.

Buna karşılık, Portekiz işçi sınıfı Cunhal'in liderliğindeki Portekiz Komünist Partisi'nde, taa 1926'dan bu yana örgütlenmiş ve Portekiz işçi sınıfının, emekçi halkının kurtuluşu, özgürlüğü için en fazla kurban veren, en büyük baskılar altında kalan siyasal kuruluş olmuş. Devrim gerçekleştikten sonra da, devrime ağırlığını koymuş. O, işçi sınıfının öncülüğünde halkın iktidarını amaçlıyor. Büyük bölümü etkisi altında olan Silâhlı Kuvvetler Hareketi de, her geçen gün bu doğrultuda yeni bir adım atıyor.

Şüphesiz ki bu gelişmeleri gören yerli yabancı sömürücüler telâş içindeler. Sömürü düzenini sürdürmek için ellerinden geleni ardlarına koymuyorlar.

Ama, dünyanın bütün demokratik güçleri, dünyanın bütün ülkelerinin işçi sınıfı, Portekiz işçi sınıfının ve Portekiz emekçi halkının arkasında.

Portekiz'de de mutlaka işçi sınıfı ve emekçi halk ve onun örgütlü gücü kazanacak.

bu düzenin afyonla

SPORDA "YILDIZ" SİSTEMİ ve SPOR SAN

GERÇEK'in gecen sayısında spor seyircilerinin tribünlerde nasıl afyonlandığı üzerinde durmuştuk. Ne var ki parababalarının sömürü düzeni yalnızca seyircileri tribünlerde bağırtıp çağırtıp, içlerindeki sınıfsal tepkiyi sahte bir boşalıma uğratmakla yetinmiyor. Kapitalist düzen dediğimiz sömürü düzeni, sporda ilahlar, yıldızlar, starlar yaratarak gencecik beyinleri törpülüyor, kelimenin tam anlamıyla afyonluyor.

Yoksulluğun kavurucu baskısını omuzlarında, kemiklerinde duyan genç işçiler, işçi cocukları için bir avuntu oluyor spor. Özellikle futbol'da bu böyle. Bir iki yılda değişen yıldız futbolcuların hayatı ballandırıla ballandırıla anlatılıyor. Aldıkları paralar, emekçilerin alınteri ile yaşama kavgasına boş verdirtecek kadar büyük. Bir Engin, Galatasaray'dan Fenerbahçe'ye 1 milyon lira alarak geciyor. Bütün bir transfer mevsimi boyunca patron gazetelerinin spor sayfaları 900 binlik Sabahattin'den, 750 binlik Yenal'dan. 500 binlik Ömer'den sözetti durdu. Kulüplerin basına başkan diye geçmiş ve çoğu karanlık işler çeviren parababaları milyonlarını bu spor yıldızlarına döküyorlar. Yalnız yurt içinde mi? Hayır. İşte 30 milyona Amerikan'ın Cosmos takımına geçen Pele. İşte 11 milyon liraya kulüp değiştiren Riva. Sonra Netzer, Beckenbauer, Cryuff, Müller.

Yeryüzünde milyonlarca ve milyonlarca emekcinin ekmek paralarından keserek stad gişelerine yatırdıkları paralar topa iyi vurmaktan öte hiç bir marifeti olmayan üç beş delikanlının ayaklarının dibine seriliyor. Onlara kralların prenslerin hayatı yaşatılarak gencecik emekçilerin beyinleri yıkanıyor. Çok yönlü bir afyonlama sürüp gidiyor.

İlkin işçi sınıfının ortaklaşa mücadele bilinci köreltiliyor. Her koyun kendi bacağından asılır dercesine emekçilerin kafasına sen de bir Engin, bir Pele, bir Cruyff olabilirsin. Sen de bolluk bereket içinde yüzebilirsin düşüncesi sokuluyor. Avantadan, çalışmadan zengin olmanın, yıldız olmanın, ünlü olmanın övgüsü yapılıyor.

Sonra futbol yıldızlarının hayatı ala bildiğine şişirilerek bir başka afyonlamaya girişiliyor. Stadyumlarda alkışa, fiyakaya boğulmuş bir futbol yıldızını gören gencecik emekçi delikanlı kendini o spor yıldızının yerine koyuyor. Stada süklüm püklüm giren delikanlının, stadtan çıkarken yürüyüşüne bir çalım, bir kasılma geliyor. Bir hayal aleminde yüzmektedir artık. Kendini, yoksulluğunu, sömürülüşünü unutmuştur. Kendini Pele, Cruyff, Engin, Ömer, Yasin sanmaktadır. Tam bir sarhoşluk halidir bu Tam bir afyonlanmadır.

Üstelik insan vücudunun eğitilmesi, güçlendirilmesi demek olan spor unutulmuştur. Bireyciliği, her koyun kendi bacağından asılır düşüncesini bıkıp usanmadan emekçilere aşılayan kapitalizm sporu üç beş yıldız sporcunun gösterisi haline getirmiştir. Spor spor olmaktan çıkmıştır. Ne insan vücudunun daha sağlıklı, daha güçlü, daha dayanıklı hale getirilmesi kalmıştır ortada, ne de takımlar halinde yarışmada ortaklaşa ve uyumlu hareket etme yeteneği. Tam tersine ortada artık spor değil bir sanayi vardır. Tıpkı lâstik, madeni eşya, tekstil sanayii gibi bir spor sanayii doğmuştur. Milyonlarca emekçinin paralarından yıldız sporcular, spor eşyası yapıp satanlar, profesyonel kulüp idarecileri zengin olmaktadırlar.

Oysa spor bir geçim aracı değildir. Spor sadece ve sadece insanın vücut sağlığını, dayanıklılığını hedef edinir. Eğer yıldız sporcular olacaksa, onlar çevrelerindeki, ülkelerinde sporcuların en hünerlileri, en sağlamları, en dayanıklıları olmanın sevinç ve gururunu duyarlar. Onlar için en güzel armağan budur.

Yoksa hiç bir **değer** yaratmaksızın sadece topa daha iyi vuruyor, daha iyi kulaç atıyor, topu basketbol sepetine daha iyi sokuyor, daha iyi raket kullanıyor diye kişiyi zenginliklere boğmak spor değildir.

İnsanların toplum içindeki yerleri, onların insanlığın daha iyi daha rahat, daha mutlu yaşaması için yarattıkları değerle ölçülür. Ama özü bozuk, özü haksızlık ve sömürü üstüne kurulmuş sermaye düzeninde bu elbette geçerli

İşte "MILYONLUK" ka

Sahibi T. Ağaoğlu / yazı iş. md. Hamit Çaylı / Yönetim yeri: Cağaloğlu, Başmusahip Sokak, Tan Ap. No: 11, İstanbul / Dizgi : Murat Matbaacılık Koll. Şti. 27 45 71 / Baskı : Karaca Ofset, 27 53 45 / Baskı Tarihi : 12. 8. 1975

...İNİN SONUCUDUR

TÜRKİYE'DE 2 MİLYON İŞSİZ VAR

Türkiye'nin bütün büyük şehirlerinde, insan pazarları kurulur. O insan pazarlarında, yüzlerce, binlerce işsiz, işgücülerini kiralayabilmek için bekleşir dururlar.

Yine binlerce, onbinlerce, yüzbinlerce işsiz, iş ve işçi bulma kurumlarını umutla aşındırır ve pek çoğu umutsuz, eli boş döner. Almanya kapılarının da kapanmakta olduğu şu günlerde Türkiye'de işsiz sayısı resmi olarak 2 milyon gösteriliyor.

İki milyon insan, çalışma hak ve hürriyetinden bile yoksun.

İşsizliğin en fazla görüldüğü kent, şüphesiz, «taşı toprağı altın» diye bilinen İstanbul'dur. Her yıl binlerce, yüzbinlerce kişi iş bulmak, çalışmak, hayatını kazanmak için, kimi de zengin olma umutlarıyla İstanbul'a gelir. İstanbul'un çeşitli semtlerinde de insan pazarları kurulur. İşsizlerin daha gün doğmadan gelip iş için bekleştikleri bu pazarlardan biri de Kadıköy Migros önüdür. Belki en büyüğü, en önemlisi değil... Ama bu iş ve umut pazarlarının hepsi birbirine benzer, hepsinde sorunlar, dertler, acılar aynıdır. Umutlar ve çıkmazlar aynıdır. Çünkü hepsinin ardında, pahalılığı ve işsizliği doğuran bu sömürü düzeni vardır.

İş bulmak umuduyla bekleşen işsizlerle görüştük. Dertlerini dinledik. Memleketlerinden neden kopup geldiklerini, geldiklerine memnun olup olmadıklarını, işsizliğin sebebini neye bağladıklarını, işsizlik meselesinin nasıl çözümlenebileceği konusunda bir fikirleri olup olmadığını sorduk.

Cevap hep aynıydı. Geldikleri yörelerde toprak darlığı çekiyorlardı. Verimsiz, küçük topraklar aileleri doyurmuyordu. Bazısının hiç toprağı yoktu ve artık kırsal bölgelerde tarım makineleştiği için, traktör girdiği için ağaların da eskisi kadar adama ihtiyacı olmuyordu. Tarım işçiliği mevsimlikti, herkese de düşmüyordu. Bu yüzden düşmüşlerdi yollara, bu yüzden gelmişlerdi büyük şehirlere. Nasıl olsa bir iş bulunur koca fabrikaların bulunduğu büyük kentlerde, hele «taşı toprağı altın» İstanbul'da diye düşünmüşlerdi.

Ama, şimdi gelmekle hiç de iyi etmediklerine inanıyordu çoğu. Umduklarını bulamamışlardı. Taşı toprağı altın değil, taşı toprağı dert ve sömürüydü İstanbul'un. Fabrikalara girmek bir meseleydi. Patronlar öyle kolay kolay işçi almıyorlardı. Değil işçi almak, hele biraz direnen, biraz bilinçlenen işçi oldu mu hemen kapıdışarı atıyorlar, yeni alacakları işçiler için yapmadık soruşturmayı bırakmıyorlardı. Böylece gündelik ayak işleri kolluyordu yapacak. Ekmek aslan ağzındaydı.

«Hiç yoktan iyidir» diyenler de çıktı. Daha çok gençler, hâlâ bütün umutları kırılmamış olanlar ve henüz bilinçlenmemiş olanlar...

Sömürü düzeni sürdükçe bu insan pazarlarının, bu işsizliğin, bu sefaletin süreceğini anlattık onlara. Dinlediler, baş salladılar... Yarın bu gerçeği çok daha iyi anlayacak, sömürü düzenine karşı mücadeleyi çok daha iyi kavrayacaklar.

İŞSİZ YUSUF KOCAMIŞ

1958 doğumluyum. 14 yaşımdan beri İstanbul'dayım. İlkokuldan sonra okumak istedim ama babam «çalışıp bana yardım edeceksin» dedi. Askerliğimi yapmadığımdan iş vermiyorlar. Böyle orada burada çalışıp duruyoruz. Ne bir sigortamız var ne de iş güvenliğimiz. Bir de işverenler bize particilik yapıyorlar. İş istemeye gittin mi, «hangi partidensin» diye soruyorlar. Eğer Adalet Partisi, Selamet Partili falan değilsek «hadi güle güle» diyorlar. İşsizliğin sebebi bence patronlardan ileri geliyor. Eğer adamlar insafa gelip hepimize iş verirlerse bu mesele de böylece kalkar. Sömürü düzeni mi dedin sen? Evet duyum. Ama bilmiyorum bu işleri ben. İş bulmak, çalışmak istiyorum. O kadar...

İŞSİZ CEMİL AKÇA

Ben de Çorum'dan geldim. İşler burada da kötü ama, yine de geldiğime memnunum. Çünkü Çorum'da hiç iş yoktu. Actık. Burada ne iş olursa olsun yapıyorum. Ekseriye inşaat işi oluyor. İşine göre 80 lira aldığımız bile oluyor ama her zaman olmuyor. Günlerce işsiz geziyoruz. Hele kışın. 450 lira kira veriyorum. 200'ünü kendim yiyiyorum. Tabii, işte yarı aç, yarı tok geziyoruz. Gerisini memlekete çoluğa çocuğa gönderiyorum. Yaptığımız iş iş değil. Ama mecburuz. Bizim bu durumumuzla hiç ilgilenen yok. İşsizlik meselesi nasıl hal edilir ben ne bileyim. Bu sizin bileceğiniz iş. Sonu ne mi olacak? Herkesinki ne oluyor? Sigorta mı? Ama işçi olmak gerek. Fabrika işçisi... İnşaatta sigorta falan yoktur. Sigorta isteyecek halimiz de yok. O zaman işe almazlar... Ne yapalım be abi!

IŞSİZ MEHMET TAŞ

Yozgat'tan geldim. Orada çiftçilikle uğraşıyordum. Toprak çok az olduğundan çiftçilik karın doyurmuyor. İş de yok. O yüzden buralara geldik. Nüfus kâğıdıma göre 1957 doğumluyum. Evet belki de daha yaşlıyımdır. Ama buraya geldiğime hiç memnun değilim. Umduğumu bulamadım. Burada hayat daha pahalı, iş ise yok. Nerede taşı toprağı altın? Ben şimdi inşaat işçiliği yapıyorum. O da her zaman olmuyor. Buradan bizi almaya geldiklerinde 100 lira vereceğiz diyorlar. Oraya vardığımızda 40 - 50 lira veriyorlar. «Neden» dediğimizde

«işine gelirse çalış. Senden başka daha bir çok adam var» diyorlar. Gerçekten de var. Ortalık işsiz dolu. Mecbur çalışıyoruz. Bence işsizliğin sebebi memlekette fabrika olmaması. Devlet her tarafa fabrikalar açmalı. Ama açamazlar. Nedenini bilmiyorum...

BALAST İŞÇİLERİNDEN SELÂM...

Bizler taa Malatya'dan çoluğumuz - çocuğumuzla, beşikteki bebelerimizle kalkıp Turhal'a gelen BALAST işçileriyiz. Bizler daha güneş doğmadan kalkıp, gecenin dokuzuna kadar, hiç durmadan çalışan, kızgın güneşin altında kavrula kavrula çalışan BALAST işçileriyiz. Bizler hergün 16 saat kocaman dağdan koparılan kaya parçalarını ellerimizle ufalayan, açılmış kız - erkek, çoluk - çocuk... ellerimizde santim santim yarıklar patron durumundaki müteahhide her gün binlerce, binlerce lira artı - değer bırakan BALAST işçileri...

Biz emeğimizi ipotek eden, işgücümüzü en namussuz biçimde sömüren patrona karşı verdiğimiz ilk mücadeleyi kazandık: SENDİKALAŞTIK! Patron baskısını, zulmünü, sömürüsünü taa iliklerine kadar yaşayan 300 can, 300 ses, 300 yürek hep birden sendikamız TÜM BAĞ - İŞ (Türkiye Tüm Bağımsız Maden İşçileri Sendikası) te örgütlendik. Ancak işveren buna kayıtsız kalamazdı kalmadı da... Aramızdaki birliği parçalamak, yılgınlık yaratmak için hepimizin kullandığı, sağlıklı olmasa bile şimdilik kullandığı, tulumbayı sabote ettirdi. Bizi susuz bıraktı!. Biz yılmadık. Turhallı devrimci kardeşlerimizden dayanışmanın en güzel örneğini gördük. Su sağladık.

Yine patron içimizden bir devrimci kardeşimizi işten attı. Şmdi hep birden 300 ağız, 300 ses, 300 yürek.. bu arkadaşımızın işe alınması için mücadele veriyoruz. Bunu da başaracağız.

Şunu bütün kamuoyuna duyururuz: Biz patron ve patronların kuyruğuna basmayacak olan tüm etkili ve yetkili çevrelerin her türlü oyunlarını bozacağız. Sahte sigorta fişleri düzenleyen, sahte doktorlarla anlaşıp birtakım yükümlülüklerden kurtulmayı sağlayan patrona, arkadaşımıza silâh çekme cesaretini bulabilen patrona dünyanın kaç bucak olduğunu ÖRGÜTLÜ gücümüzle göstereceğiz. Çünkü ÖRGÜTLÜYÜZ. Çünki konuşma sırası bize geldi artık!...

Biz çoluk - çocuk, biz 300 can, 300 ses hep birlikte diyoruz ki, sendikal mücadele her ne kadar patronları geriletirse de, patronlar düzeni olan bu düzeni çökertemez!. Biz patronlar düzeninin İŞÇİ SINIFININ ÖRGÜTLÜ ÖNCÜ MÜFREZESİ olan SİYASAL PARTİSİYLE çökertilebileceğine ve kurtuluşumuzun bu yoldaki mücadele ile olacağına inanıyoruz.

Yaşasın sendikamız TÜM BAĞ - İŞ.

YAŞASIN BAĞIMSIZLIK - DEMOKRASİ - SOSYALİZM MÜCADELEMİZ!..

Turhal - Zile Arasında Çalışan Balast İşçileri

NİZİP SABUN İŞÇİLERİNE YAPILAN HAKSIZLIKLAR

«Nizip'te sabun işinde çalışan bız işçilerin sayısı 300'ü bulmaktadır. İşverenler bizleri götürü usulünde çalıştırmaktadırlar. Kanunî iş günü 8 saat olduğu halde, günde 12 veya 14 saat çalıştırılıyoruz. Hiçbir sosyal hakkımız yoktur. Nizip'te devamlı çalışan 20 sabun fabrikası bulunuyor, her işyerinde 15-20 işçi çalışıyor, ancak bu işyerlerinde 2 veya 3 kişi sigortalıdır. Patronlar 2-3 sigortalı işçileri tam sigorta değil de ayda bir veya iki gün gösteriyorlar. İşyerinde kaza olduğunda ve rahatsız olduklarında patronun yanına giderek hastayım dediğinde, işverenler -rahatsız olan işçilere sen daha 120 günü doldurmamışsın diyorlar, h a l b u k i iki, üç veya on senelik işçiler vardır. İşçiler işyerlerinde kaza geçirdiklerinde iş yapamaz hâle gelirlerse hemen işveren kazaya uğrayan işçilere 100 veya 150 lira verip bir daha işe almamak suretiyle çıkartıyorlar ve kanunî hiç bir hak verilmeden kovuluyorlar. Bunun yanında işverenler dilediği gibi işçiyi çıkartıyor, dilediği işçiyi alıyorlar. İşçiyi çıkardığı zaman işçilere hiç bir hak vermiyorlar; işçiler haklarını aradıklarında hemen kapı dışı ediliyor, çalışanlara ise şöyle bir talimat veriliyor «Eğer ki, buraya bir sigorta memuru gelirse, diyeceksiniz ki, biz burada devamlı çalışmıyoruz, daha yeni geldik, biz hammalız» dedirttiriyorlar eğer ki demezseniz size iş vermem, sizi işten çıkarırım. yerinize başkasını alırım diye tehdit ediyorlar.

Arada sırada sigorta müfettişi geldiğinde işçilere, siz ler burada ne zamandan beri çalışıyorsunuz, sigortalı mısınız, değil misiniz diye sorduğunda işverenin işçilere verdiği talimatı aynen söylüyorlar, eğer ki, işçiler sigortasız olduklarını söyleselerdi, hemen kapı dışarı olacaklarını, işsizler ordusuna katılacakların, parasız, işsiz, aç, sefil kalacaklarını bildikleri için patronun bu iğrenç oyununu kabul etmek zorunda kalıyorlar. Gecesi gündüzü belli olmayan bu sabun işçilerinin 12 saat karşılığında aldıkları para 30 veya 40 lirayı geçmemektedir. Hele bazı işyerlerinde üçü dördü çocuk işçi olmak üzere çalıştırıyorlar, bunlara daha az ücret, daha çok iş yaptırtıyorlar.»

Ama bu böyle sürmeyecektir. Sabun işçileri de birleşip, örgütlendikçe patronların bu zulmüne karşı koyabileceklerdir.

Nizip Sabun İşçileri

Biz Manavgat'ta çalışan Şelâle Fırını işçileriyiz. Çıktığı günden bu yana, işçi sınıfımızın bilmi ve onun sorunlarının yanında yer alan gazetemiz GERÇEK'e dertlerimizi anltmayı kararlaştırdık.

Halkımızın yediği ekmek bizim alın terimizle yoğrulmaktadır. Bizi 12 - 14 saat çalıştıran patron, eşit işe eşit ücret vermemektedir. Sigortadan ve her türlü iş güvenliğinden yoksunuz. Her gün kapı dışarı edilmeyle karşı karşıyayız. Sendikamız olmadığından, sokakları işsizlerin doldurduğunu bilen patron bizi kolayca kapı dışarı edebilmektedir. Manavgat'taki tüm fırın işçileri ve diğer iş kollarında çalışan arkadaşlarımızın dertleri de bizimkinden farklı değildir. Görüldüğü gibi işçi sınıfının kan ve ölüm pahasına aldığı haklarımıza henüz kavuşmuş değiliz. Üstelik hiç tatilimiz de yok. Bu zulmün, bu sömürünün bir gün mutlaka biteceğine inancımız tamdır.

İş - Emek - Hürriyet mücadelesine doğru olan gelişme, sömürücülerin bütün çabasına rağmen durmayacaktır.

Yaşasın tüm ezilenlerin kardeşliği. Yaşasın işçi sınıfı...

Manavgat Şelâle Fırını İşçileri

AZİMLİYİZ

Astılar, kestiler
Vurdular, kırdılar
Dövdüler, sövdüler
Ama durmadı mücadele
bitmedi savaş
ve bitmiyecek arkadaş
Bu halk
Bu hak
Bu «Ekmek ve Hürriyet»
kavgası bitmiyecek.
Mücadelemiz,
silâha karşı birlik
baskıya karşı beraberlik
zulme karşı bilinç ve
inançla
Bağımsızlığa
Özgürlüğe ve
Eşitliğe dek
sürecek.

Nizam Güneş

SINIF NEDİR? (3)

sınıfların doğuşu

BİLECEĞİZ, ÖĞRENECEĞİZ YARIN BİZ YÖNETECEĞİZ

Toplumda, sınıfları doğuran, toplumları sınıflı toplum haline getiren temel nedenin **ÜRETİM ARAÇLARININ ÖZEL MÜLKİYETİ** olduğunu gördük. Üretim araçlarının özel mülkiyetine sahip olanlar, üretim araçlarının mülkiyetine sahip olmayanları, mülksüzleri çalıştırır, sömürür, baskı altında tutarlar.

Sınıflı toplumlar, üretim araçlarının özel mülkiyetine sahip olanlar ve olmayanlar, yani sömürenler ve sömürülenler olarak iki büyük kümeye ayrılırlar.

Sınıflı bir toplumda yaşıyoruz. İçinde yaşadığımız sınıflı toplumda, iki temel sınıf: **İşçiler** ve **patronlar** sınıfıdır. Bilimin diliyle söyleyecek olursak, İŞÇİ SINIFI yani **PROLETARYA** ve PATRONLAR SINIFI yani **BURJUVAZİ**, içinde yaşadığımız toplumun iki temel sınıfıdır.

Tarihte, içinde yaşadığımız toplumdan önce de yine sömürenlerin ve sömürülenlerin bulunduğu, iki temel sınıfın olduğu başka sınıflı toplumlar da vardır. Çünkü, nerede üretim araçlarının özel mülkiyeti doğmuşsa, orada toplum sınıflara ayrılmaya başlar; orada sınıflar doğar.

Peki, üretim araçlarının özel mülkiyette olmadığı, toplumun, topluluğun ORTAK mülkiyetinde olduğu dönemler nasıldı? Bu durum, neden ve nasıl değişti?

O ESKİ ÇAĞLAR MASAL DEĞİL BİR GERÇEKTİR

İnsanların ortaklaşa çalışıp, senin benim olmadan, ürettiklerini ortaklaşa tükettikleri... Çalışmalarının ürünlerini eşitçe paylaştıkları... Kimsenin kimseyi sömürmediği... Kimsenin kimsenin emeğinin ürünü gaspetmediği... Kimsenin başkasının alın teriyle geçinmediği, servet sahibi olmadığı toplumlar vardı binlerce yıl önce...

Bu bir masal değildir. Bir hayal değildir. Bilim, bize bunu ispatlıyor.

Binlerce binlerce yıl önce insanlar, önce sürüler halinde, sonra yavaş yavaş daha gelişmiş kabileler halinde yaşıyorlardı. Bu insanlar henüz ilkeldi. Gelişmemişti. Bilgileri, aletleri, teknikleri de gelişmemişti. Varlıklarını sürdürebilmek, tabiata karşı korunabilmek için, üretim yapabilmek, ihtiyaçlarını sağlayabilmek için ORTAKLAŞA çalışmaya, ORTAKLAŞA üretim yapmaya mecburlardı. Kişinin özel çalışması vahşi hayvanları yakalamak, avlamak, barınaklar yapmak, ilkel ihtiyaç maddelerini sağlamak için yetersiz, hatta imkânsızdı. Bu ilkel kabile insanları, ancak topluca çalışırlarsa ve bu topluca çalışmanın, topluca üretimin ürünlerini kabile fertleri arasında eşitçe paylaşırlarsa yaşamalarını sürdürebiliyorlardı. Bu toplumda üretim için gerekli bütün nesneler, meselâ toprak, ormanlar, sular, hayvanlar, çeşitli araçlar, topluluğun ortak malıydı. **ÜRETİM ARAÇLARININ MÜLKİYETİ ORTAKLAŞAYDI. ÜRETİM ARAÇLARININ ÖZEL MÜLKİYETİ BİLİNMİYORDU.** Üretim araçları topluluğun ortak mülkiyetindeydi. Ortak mülkiyetteki üretim araçlarının ortaklaşa çalışmada kullanılmasıyla elde edilen ürün de **eşit** üleştiriliyordu. Böylece, topluluğun üyeleri, çalışmada, mülkiyette ve ürünlerden aldıkları payda üç aşağı beş yukarı EŞİT'tiler.

KISACA söyleyecek olursak, ilkel toplum, üretim araçlarının ortak mülkiyetine dayanan, topluluk üyelerinin ortaklaşa çalışıp, üretip, eşitçe tükettikleri, sömürenin sömürülenin olmadığı SINIFSIZ bir toplumdu.

Demek ki sömürücülerin bizi inandırmak istediklerinin aksine, sınıflar insanlık tarihinin her döneminde varolmalıdırlar. SINIFLAR, yani insanlar çalıştıran ve çalışan, sömüren ve sömürülen, ezen ve ezilen olarak iki farklı bölüğe ayrılışı, ORTAKLAŞA MÜLKİYETTEN, ÜRETİM ARAÇLARININ ÖZEL MÜLKİYETİNE geçilmesiyle doğdu.

ÜRETİM ARAÇLARININ ORTAKLAŞA MÜLKİYETİNDEN ÖZEL MÜLKİYETE GEÇİŞ BİR TESADÜF MÜ? İNSANLARIN İSTEĞİNE BAĞLI BIR OLAY MI?

İlk insanlar, İLKEL KABİLE TOPLUMU'nun insanları, sınıf nedir, sömürü nedir, insanın insana kulluğu nedir bilmezlerdi. Peki nasıl oldu da, özel mülkiyet doğdu? Nasıl oldu da sınıfsız toplumdan, sınıflı topluma geçildi?

Meselâ ilkel toplumda insanlar eşitçe kardeşçe yaşarken, bazı kötü insanların çıkıp, bu düzeni bozduğunu; bazı zorbaların, üretim araçlarına, tarlalara, hayvanlara, aletlere zorla el koyduklarını düşünebiliriz. Veya, bütün bu gelişme ve değişme tesadüfen oldu diye de düşünebiliriz.

Ama işler böyle değil. İnsanlık tarihinin binlerce, yüz binlerce yıllık gelişmesini inceleyen bilim, bu işlerin böyle olmadığını ortaya koyuyor. Tarihteki gelişmeler, sınıfsız toplumdan sınıflı topluma geçiş ve daha bir sürü olaylar, insanların isteklerine, niyetlerine, tesadüflere bağlı değildir.

Eğer üretim araçlarının ortaklaşa mülkiyetinden, toplumsal mülkiyetinden özel mülkiyete geçildiyse, bu önümüzdeki yazıda göreceğimiz, insanların isteklerinden, tesadüflerden bağımsız **zorunlu** gelişmelerin sonucu olmuştur.

Tarihin akışı, toplumların değişmesi, tesadüflere bağlanamayacak **zorunlu** bir gelişmedir. Kendi **kanunları olan** bir gelişmedir.

Üretim araçlarının özel mülkiyetine geçiş de aynı toplum kanunlarına tâbidir.

DÜN SINIFLAR YOKTU. YARIN DA OLMAYACAK

Henüz üretim araçlarının özel mülkiyetine nasıl geçildiğini görmedik. Ama, daha şimdiden, sınıflı toplumu doğuranın, bir dizi gelişmeden sonra üretim araçlarının özel mülkiyetine geçiş olduğunu biliyoruz. Kısaca, toplumda sınıfların doğmasının, sınıfların varolmasının, sömürenlerin ve sömürülenlerin olmasının temel sebebi üretim araçlarının özel mülkiyetidir.

Demek ki, üretim araçlarının özel mülkiyetinin ortadan kalkmasıyla, üretim araçlarının yeniden toplumsal mülkiyete, kamu mülkiyetine dönmesiyle sınıflar da ortadan kalkacaktır.

İşte, nasıl bir zamanlar, çok eski çağlarda, ortaklaşa mülkiyetten üretim araçlarının özel mülkiyetine bir sıra gelişme ile zorunlu olarak geçildiyse, çağımızda da toplumun kanunları, artık üretim araçlarının özel mülkiyetinin yerine, toplumsal mülkiyetin, kamu mülkiyetinin geçmesini zorunlu hale getirmektedir.

İLKEL TOPLUM ÜRETİM ARAÇLARININ ORTAKLAŞA MÜLKİYETİNE DAYANAN SINIFSIZ BİR TOPLUMDU. YARININ TOPLUMU DA ÜRETİM ARAÇLARININ ÖZEL MÜLKİYETİNİN ORTADAN KALKTIĞI SÖMÜRÜSÜZ VE SINIFSIZ BİR TOPLUM OLACAKTIR.

Bir dahaki yazımızda, ortaklaşa mülkiyetten özel mülkiyete nasıl geçildi, bunu göreceğiz.

...rı: SPOR

...NAYİ

PELE kaça ?.

...değildir. Orada bütün değerlerin yaratıcısı işçiler, emekçiler aç sefil gezerken üretim araçlarının (fabrikaların, topraklarını) mülkiyetini eline geçirmiş parababaları bolluğa boğulurlar. Üç beş spor yıldızı, sinema yıldızı, müzik yıldızı milyonlarla oynarlar.

İşte bir futbol yıldızı —meselâ, Engin—: 1 milyon lira aldı. Bu para maaş ve primlerini saymazsak iki yıl içindir. Gündeliği 1.388 liraya gelir. Küsuratı da cabası.

İşte bir işçi: Demir eritir, kumaş dokur, deri işler, kamyon, radyo, televizyon, traktör yapar. Gündeliği çoğu zaman 40 lira (asgari ücret). En kabadayısı 120 lira alır günde. Futbol yıldızının onda birinden de az yani.

Kapitalist düzenin spor anlayışı budur işte. Bu kadar sakat, bu kadar bozuk ve yanlıştır.

Fenerbahçelerin, Galatasarayların, Real Madritlerin, Santosların boy boy fotoğraflarını gördükçe, Cruyffların, Pelerin, Yasinlerin, Enginlerin, Ömerlerin, Yenalların adlarını okudukça, bu resimlerin ardında yatan kapitalist hastalığı görmesini bilelim. Onların bu sömürü düzeninin afyonları olduğunu hiç akıldan çıkarmayalım.

...dro.. Fenerbahçe.

Gerçek

FABRİKALARDA BİZ TARLALARDA BİZİZ BİZİZ YENİ DÜNYAYI KURAN

M.K.E. işçilerinin mücadelesi zafere ulaşacak

MKE işçileri Meclis'in önünde.

Grevleri sıkıyönetimce yasaklanan, hükümetçe ertelenen Kırıkkale Makine Kimya Endüstrisi işçileri, geçtiğimiz günlerde Ankara'ya, Meclis'e yürüdüler. Hakları için... İşverenin keyfi tutumunu, baskısını, sıkıyönetimin grev silâhını ellerinden alıp işçileri güçsüz düşürmesini protesto için...

Ama her yanında, koskocaman «Egemenlik Ulusundur» yazan Meclis'in önünde, coplandılar; üzerlerine panzerler salındı...

MKE işçileri, bir süre önce greve evet dediler ve sendikaları Türkiye Yeni Metal-İş Sendikası dört MKE işyerinde grev kararı aldı. Grevi Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı yasakladı. Fırsattan faydalanan işveren türlü oyun çevirmeye, yeni baskılarla, işçileri bölme çabalarına girişti. 15 Temmuz günü işçiler, bardağı taşıran olaylardan sonra dört işyerinde işi dur durdular. 3 bin kadar işçi sendika önünde toplandı. Sonra MKE binasına yürüdüler. «İşçiyiz - güçlüyüz», «Kahrolsun uşaklar» sloganlarıyla inliyordu heryer. İşçilerin geldiğini gören Müdür çoktan kaçmıştı.

İşçiler, Ankara'ya Meclis'e gitmeye; şikâyetlerini duyurmaya, çözüm aramaya karar verdiler.

Kırıkkale Belediye Başkanı dolmuş şoförlerini duraktan çıkarmak la tehdit ederek işçilerin Ankara'ya, Meclis'e gitmelerini engellemek istedi. Öbür yandan, grevi yasaklayan Sıkıyönetim, bu sefer, işçi dolu otobüsleri Elmadağ'da durdurarak alakoydu. Bütün bunlara rağmen 800 kadar işçi Ankara'ya geldi ve TBMM önüne yürüdü. Bir işçi arkadaş yürüyüşlerinin nedenini şöyle anlatıyordu :

«7 aydan beri sözleşmemiz bitmedi. Grev kararı aldık ama Sıkıyönetim yasakladı. Biz buraya 7000 işçi adına hakkımızı istemeye geldik. İş güvenliğimiz yoktur. Daha dün kazan patlamasıyla bir arkadaşımız yanarak öldü. İşçi arkadaşları toplayarak müdürü aradık; arkadaşımız ölürken müdür bey havuzda zevkine sefasına bakıyormuş. Bunun üzerine Ankara'ya, Meclis'e gelmeye karar verdik.»

Başka bir işçi arkadaş şöyle devam etti :

«Biz hakkımızı istiyoruz, vermiyorlar, Sıkıyönetimlerle grevimizi yasaklıyorlar. Bir de onların parlamenterlerine bakalım. İşçi kıdem tazminatları aylardır mecliste süründürülürken, milletvekilleri 2,5 dakikada maaşlarını 28.000'e çıkardılar.»

Meclisin önünde «İşçiler İçeri, Vekiller Dışarı», «İş, Ekmek, Hürriyet», «İşçilerin Birliği», «Katil İktidar» sloganları bağıran işçileri durdurmak için milletvekili Süleyman Genç ve Önder Sav konuşmak istediler. Ama işçiler milletvekillerinin kim olduğunu artık çok iyi biliyordu. Onları konuşturmadılar. Daha sonra İçişleri Bakanı Oğuzhan Asiltürk çıkarak «Aranızdan 5 kişi seçip bana yollayın, onlarla konuşalım» diyerek işçileri başından savmaya kalktı ve gitti. O gider gitmez polisler panzerleriyle işçilerin üzerine saldırdılar. Su sıkarak ve coplayarak işçileri dağıttılar.

İşçiler otobüslerine binip Kırıkkale'ye dönerken şöyle diyorlardı :

«Bakan, seçtiğiniz temsilcilerle konuşalım, diyerek bizi oyaladı. Ondan sonra da polislerini üzerimize saldırttı. Bu iş burada bitmez, Kırıkkale'ye döndükten sonra mücadelemize devam edeceğiz, olmazsa buralara kadar yine geliriz. Patronlar çok iyi teşkilâtlı onun için güçlüler. İktidar onların, sıkıyönetim onlardan yana. Biz de teşkilâtlanmalıyız ki onların karşısında güçlü olalım.»

Patronlara ve sarı sendikacılara karşı Kırıkkale işçilerinin mücadelesi mutlaka zafere ulaşacak...

Turgutlu toprak işçilerinin mücadelesi sürüyor

Turgutlu'da toprak işçileri yürüyor.

Turgutlu'da, beş bin işçinin çalıştığı 30'a yakın kiremit blok fabrikası vardır. Bu fabrikalarda işçiler her türlü yasa dışı muamele, baskı, haksızlıkla karşı karşıyadırlar. Sarı Çimse - İş, bütün bu baskılarda, haksızlıklarda, patronla ortaktır. İş kazaları olur. Makinelerin muhafazası yoktur. İşçi, elini, ayağını makineye kaptırır. Çamura, kiremite kanını da karıştırır. Ama patron tazminat vermesin diye Bölge Çalışma Müdürlüğü ile Sarı Çimse - İş Sendikası makinede muhafaza olduğu, işçinin elini ayağını bilerek, kendi suçundan kaptırdığı raporunu verirler.

Koç fabrikasından işçi Rıza'nın başına geldi bu. Rıza arkadaş makinenin muhafazası olmadığı için ayağını kaptırdı. Olaydan sonra patron bir külü demir parçasını kaynak yaptırarak makinede muhafazanın olduğunu ileri sürdü. Sarı Sendika da olayı örtbas etti. İşçi Rıza sekiz çocuğuyla kapitalist sömürü düzeninin çarklarına kapıldı kaldı...

Bütün bu olaylar birikti, birikti. Bu sömürü, bu rezillik düzenine karşı bilince dönüştü. Sarı Çimse - İş gelişen devrimci hareketliliği, bilinci engellemek, hareketi ele geçirmek için greve gitti. 42 gün sürdü grev. Sonunda çok düşük haklar alarak hiç bir sosyal hak sağlanmadan sözleşme yapıldı. Grevden sonra, patronların baskısı daha da arttı. Bu baskı, zulüm ve sömürü kadın işçiler üzerinde büsbütün yoğunlaştırıldı. Yasalar yasakladığı halde kadınlara en ağır işler gördürülmeye; 11 - 12 yaşındaki çocuk işçiler, tuğla ocaklarında 10 - 11 saate kadar çalıştırılmaya başlandı. Yetişmiş erkek işçiler patronların gözünü korkutuyordu. Kadınlara, çocuklara dişlerini daha kolay geçireceklerini sanıyorlardı. İş aramaya gelen erkek işçilere, Gamsızlar, Vardarlı, Ceylan, Aslan, Elmas fabrikaları patronları hiç sıkılmadan «biz fabrikaya çocuk işçi alıyoruz» diyebiliyorlardı. İşçileri bölmek için, birbirlerine kırdırmak için türlü dolap çeviriyor, Turgutlu'lu, dışardan hele Doğu'dan gelen işçileri karşı karşıya yerli işçileri kışkırtıyorlardı. Patronlar, işyerine gidip «Bütün Kürtleri işten çıkaracağız» diyor, sonra Turgutlu'lu işçilere, «Kürtler geldi ücretiniz düştü, yoksa siz gül gibi yaşardınız» diyor, işçilerin birliğini bozmok için ellerinden geleni yapıyorlardı.

Turgutlu'nun bilinçli, devrimci işçileri, Türkiye Sosyalist İşçi Partililer, bu gerçekleri işçilere anlattıkları, patronun oyunlarını, bu sömürü düzeninin rezilliklerini işçilere gösterdikleri için patronlar onları işten çıkarıyor yıldırmaya çalışıyor. Ama artık çok geç. Maya bir kere tuttu. İşçi sınıfı bir kez uyandı. Oyunlar, baskılar, zulüm sökmeyecek. Turgutlu'lu işçiler, sosyalistler, TSİP'liler daha da kenetlenerek, daha da bilenerek sürdürecekler kavgayı.

TURGUTLU TOPRAK İŞÇİLERİ

TSİP Kartal İlçesi BİLDİRİSİ

İŞÇİLER EMEKÇİLER PRESİZ İŞÇİLERİ

10 aydan beri, kendi sendikamızı özgürce seçmek, devrimci sendikaların bağrında toplanabilmek amacı ile verdiğimiz mücadele, engellenmek isteniyor.

Yargıtay referandum kararını iptal eder, sıkıyönetim grevimize izin vermezken, devrimci sendikaları özgürce seçmemizi engellemek için, sömürücü patronlar en demokratik haklarımızı bile vermemekte direniyor.

Nedendir kardeşler bu engellemeler?

Nedendir bu baskı, bu zulüm, bu azgın sömürü?

Oysa demiri döven, madenleri çıkartan, köprüleri yapan, çeliğe su veren bizleriz. İnsanların yaşaması için gerekli her şeyi yaratan bizleriz.

Ama aç kalan, işsiz kalan, sefalete mahkum edilen yine bizleriz. Bizim ürettiklerimizi yiyen, bizim emeğimizin ürünlerini gasp eden, çalışmadan yaşıyan onlar. Bizlere, kendi iş gücümüzü satarak yaşadığımız halde, sanki bağışta bulunuyormuş gibi, «patronlar olmasa aç kalırdınız» diyenler yine onlar.

Hayır kardeşler! Sömürücüler olmadan da biz yine çalışır yaşarız. Ama onlar biz olmadan, bizi sömürmeden yaşayamazlar. Asalaklıklarını devam ettiremezler. Ve bir gün biz işçiler, biz emekçiler asalaklığı ve tüm sömürüyü ortadan kaldıracağız.

Kardeşler;

Eğer açsak, yorgunsak fabrikalarda iliklerimize kadar sömürülüyorsak bunun sebebi bu açlık düzeni, bu sefalet düzeni yani bu sömürü düzenidir.

Eğer sıkıyönetimler grevlerimizi engelliyorsa, sarı sendikalara Türk - İş'e grev yapabilme hakkı verildiği halde, devrimci sendikalara grev hakkı (kanuni hakkımız olmasına rağmen) verilmiyorsa, bunun sebebi, insanı insana kul eden; bir yanda ezilen büyük yığınların sefalet içinde yaşadığı diğer yanda ezen sömüren bir azınlığın lüks içinde yaşadığı kapitalist düzendir.

Ve işte insanın insanı sömürmediği, ezenlerin olmadığı, herkesin kardeşçe çalışarak yaşadığı Sosyalizm kurulmadan bizler rahat yüzü görmeyeceğiz. Görmüyoruz zaten.

Kardeşler;

İşte bütün bunların gerçekleştirmek için sadece sendikal mücadele yani bir ekmeğe ikinci bir ekmek katma mücadelesi vermek yetmez. Çünkü iktidarı, yani suyun başını tutan patronlar yaptıkları zamlarla bizim iki ekmeğimizi yine bire düşürüyorlar. Senelerden beri gerçek işçi ücretlerinin sürekli düşmesi bunun örneğidir.

O halde suyun başını tutmak, yani tüm sömürüyü ortadan kaldırmak ezilen halkın demokratik iktidarını kurmak gerek. Bunun için kendi siyasi partimizde örgütlenmek gerek. Bizim partimiz Türkiye Sosyalist İşçi Partisidir.

Gelecek köhnemiş, yıkılmaya yüz tutmuş kapitalizmin, sömürü düzeninin değil; insanlığın umudu Sosyalizmin olacaktır.

Zafer işçi sınıfı ve emekçi halkın olacaktır.

EN BÜYÜK GÜCÜMÜZ BİRLİĞİMİZDİR.

Yaşasın işçilerin emekçilerin demokratik iktidarı.

Yaşasın devrimci sendikalarda toplanmak için mücadele verenler.

Kahrolsun sarı sendikalar, grev kırıcıları.

Kahrolsun sömürü düzeni.

TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ
KARTAL İLÇESİ

ORKO'da işçi düşmanı tutuma dur demenin zamanı gelmiştir

OR-KO'DAKİ OLAYLARIN GERÇEK YÜZÜ

Son günlerde yurdun çeşitli köşelerinde işçilerin, işveren kesiminin çeşitli çağ ve yasa dışı tutumlarına maruz kaldıkları hepimizce bilinmektedir. Bunlardan biri de İstanbul'daki OR-KO (Ordu Tüketim Kooperatifi) mağazalarında iki aydan beri süregelmektedir. Olayların gelişimi şöyledir :

OR-KO işçileri yasal haklarını kullanarak SOSYAL - İŞ SENDİKASI'na üye olmuşlardır. Personelin sendikaya üye olmalarını haber alan Yönetim Kurulu ise önce sendikal harekete önayak olan işçileri işten atıp bir kısmını da uzak mağazalara tayin edip istifaya zorlamakla başlar.

İş güvenliklerinin kalmadığını gören ve OR - KO'nun Genel Müdürlük, Harbiye, Kadıköy Mağazalarında çalışan işçiler 10 MAYIS 1975 günü kendi işyerlerinde toplanırlar. Amaçları sadece arkadaşlarının işten atılışlarının gerçek nedenlerini öğrenmektir. Kendilerine verilen cevap «Buraya Sendikanın S'si giremez, siz de sendikalısınız; sizin de işinize son veriyoruz» olur. Arkasından da kapılar işçilerin yüzlerine kapatılır. Fakat baltayı taşa vurduklarını anlayan yönetim kurulu, bilhassa Genel Müdür Ali BELGİN valveylayı koparır. Vay efendim ne imiş, işçiler kanunsuz grev yapmışlar da; yok efendim kanunsuz direniş yapmışlar da...

Halbuki Bölge Çalışma Müdürlüğü Müfettişi raporunu anında düzenlemiştir bile. Raporda 64 işçinin sendikal faaliyetlerinden dolayı işten atıldıkları belirtilmektedir. Bölge Çalışma Müdürlüğü, kanunsuz lokavt yaptığı gerekçesi ile işverenin cezalandırılmasını istemiştir. Genel Müdür, hemen aracı bularak bu raporu yürürlükten kaldırtmaya uğraşır. Hatta vazifesini yaptığı için müfettişi Çalışma Bakanlığı'na şikâyet eder.

Bu sefer çıkar yol, olayları OR - KO'nun 241 sayılı bülteninde üyelere tahrif ederek anlatmakta aranır. Fakat nedense yukarıdaki rapordan bahsedecek kadar samimi değillerdir. Bunda da başarı sağlayamayınca OR - KO Yöneticileri başka yollara başvururlar. Üyelere «Bu altmışdört kişi sizin risturn (kâr dağıtımı) paralarınıza göz diktiler de onun için bunları işten attık» demeye başlarlar. Muhakkak ki sağ duyu sahibi OR - KO üyeleri de benim gibi bu masala inanmayacaklardır. Çünki bu çocuklar bizim paralarımızı değil, kendi haklarını istemektedirler. Eninde sonunda alacaklardır da.

Bu arada yapılan yönetim kurulu toplantılarında Sendikanın toplu iş sözleşmesi çağrılarına gidilmeme kararı alınmıştır. İçeride kalıp çalışan işçilerin sendikalı sendikasız ayırımı yapılmadan hergün BEYOĞLU 2. Noterine götürülüp zorla sendikadan istifa ettirilmektedir. İşgüzar noter (Emekli subay ve OR - KO üyesi) bu iş için Cumartesi günleri bile çalışmaktadır.

Genel Müdür halâ kendilerini haklı gösterecek yollar aramakla meşguldür. Başvurdukları bu yollardan biri de basın toplantısı yapmaktır. Bu toplantıda gene feryadı basar. «Efendim sendikaya üye olmak OR - KO işçilerinin yasal hakkı imiş ve buna kimse mani olamazmış ammaaa..., personel giderleri artarsa bu müessese iflâsa sürüklenebilirmiş». Bu arada günlük gazetelerden birinde OR - KO'nun 1974 yılı sonundaki kârının 4,5 milyonu bulduğunu iftiharla beyan etmeyi ihmal etmez. (Esasında daha fazla olduğu tahmin edilmektedir.) Şimdi kabaca bir hesap yapalım. Çalışan yaklaşık 250 kişiye azami beşyüzer lira zam verilse idi bunun tutarı hiç de iflâsa meydan verecek bir meblâğ olmazdı ve bunu da herhangi bir olaya meydan bırakmadan pekâlâ verebilirlerdi. Ama şimdi işçilerin alacakları sendikal ve manevi tazminatlar 4 milyonu aşmaktadır.

Şimdi sizlere sesleniyorum sağ duyu sahibi OR - KO üyeleri :

Genel Müdür toplu sözleşmeye yanaşmadığı için ÜSKÜDAR SATIŞ MAĞAZASINDA Sendikaca GREV KARARI alınmıştır. İşveren GREV kararı alınan mağazaların kapatılacağını söylemektedir. Bu mağazaların şahsi malları değil, onbeş bin üyenin malı olduğunu bilmemektedirler galiba. Ve 15 bin üyeyi de işçi haklarının gaspedilmesine ortak etmek istemektedirler. OR - KO'da bu işçi düşmanı tutuma ve zihniyete «dur» demenin zamanı gelmiştir.

TARIM İŞÇİLERİ

Büyük Menderes nehri kıvrımlar yaparak Söke ovasına iner. Burada Büyük Menderes vadisinin en büyük ovası başlar. Topraklar alabildiğine verimlidir. Hani taşı diksen biter derler ya... işte o türden. Büyük Menderes kıvrımlar yaparak denize dek bozbulanık akar.

Mayısın ortalarında ovaya işçi akını başlar. Kamyonlar, insan mı, eşya mı pek belli olmayan işçilerle dopdolu olarak inerler ovaya. Maraşlısı, Urfalısı, Anteplisi, Burdurlusu, Denizlisi v.b. ile dolup taşar. Anadolu insanın yarı Almanyasıdır Söke ovası.

Daha tarım işçileri gelmeden oyun başlar. Kış mevsiminden dayıbaşılarla (tarım işçisi ile toprak beyi arasındaki aracı) toprak beyleri anlaşır. Dayıbaşı işçilere kıştan para dağıtır. Böylece işçiyi kendisine ekonomik bakımdan bağımlılaştırır. Bu ekonomik bağımlılık, gerek pamuk çapasında, gerek pamuk toplamada patron - dayıbaşı sömürücü ikilisinin elinde büyük kozdur. Tezgâhlanan oyunun bir başka yanı ise, daha ustaca ve sinsi bir şekilde hazırlanır. Toprak beylerinin, toprak kapitalistinin adamları bahar aylarında Anadoluyu tararlar. «Bu yıl Söke ovasında çok pamuk ekildi» diye işçi sıkıntısının çekileceği, bu nedenle işçi ücretlerinin yüksek olacağını mahalli işbirlikçileriyle beraber bir güzel propaganda yaparlar. Böylece Anadolu'dan işçi akını sağlanmış olur.

Söke yöresindeki tarım işçilerinin de durumu kötüdür. Söke denince akla toprak beyleri gelir. Bir yanda 70.000 dönüm toprağa sahip kapitalist toprak beyleri, bir yanda da bir karış toprağı olmayan binlerce topraksız köylü. Ekip biçtiği toprağı geçimine yetmeyen, boş kaldığında tarım işçiliği yapan insanlar... Yöre işçilerinin bir bölümü yabancılardan yakınırlar. Onlar gelmese ücretlerin bu kadar düşmeyeceği kanısındadırlar. Oysa bu yanlıştır. Bu, toprak beylerinin yaydığı bir yalandır. Anadolu'dan gelen işçi kardeşlerimiz sömürücüler düzeninin zorlaması nedeniyle buralara iş bulmaya gelmek zorundadırlar. Onlar da aynı sömürü düzeninin kurbanıdır. Doğru tavır, yerli ve yabancı işçi ayrımı yapmaksızın ortak düşman kapitalist toprak beylerine karşı omuz omuza mücadele vermektir.

İŞ KOŞULLARI

Daha pamuk tohumu yere atılmadan tarım işçisi için büyük umuttur pamuk. Büyük umuttur çünkü : tarım işçisinin temel çalışma alanı burasıdır. Borçlar ödenecektir. En önemlisi uzun kış gecelerinde aç - sefil olmamak, kara günler için birkaç kuruş arttırabilmektir. İşte bu düşünceler tarım işçilerinin umutlarını pamuğa bağlar. Koşullar ne olursa olsun çalışacaktır. İçine sindiremiyerek, birşeyleri bildiği halde...

İşçilerin alabildiğine örgütsüz olduğu, bu kesimde sömürü çok yoğundur. Ovaya yatılı olarak çalışmaya gelen işçiler önce «dam» (işçilerin kaldığı kapalı yer) sorunuyla karşılaşırlar. Kimi işçiler hiç dam bulamaz tarlada yatarlar. Dam bulanların durumu ise diğerlerinden farklı değildir. Damlarda 15 - 20 kişi kalması gerekirken 100 - 125 kişi kalır. Yüz numarası, suyu, penceresi yoktur. Ayrıca hertürlü sağlık koşullarından yoksundur. İçme suyu Bidonlarla gelir. Kızgın sıcakta kaynamıştır iyice... Önceleri Menderes'in boz bulanık suyu içilirdi. İşçilerin direnmeleri sonucu bu iş giderek kalktı. Ama toprak beyleri az su getirip yetmediği için Menderes suyu içirdiği bilinen olaydır. Büyük Menderes'e, burada işçiler «Kanlı Menderes» adını verirler. Bu ad işçilerin her yıl serinlemek için girdikleri Menderes'te birkaçının boğulmasından verilmiştir. Tarım işçileri tarlaya traktöre

Bir grup tarım işçisi kamyonla çalışmaya gidiyor.

bağlı römorklarla götürülürler. Yasalara göre çift romork takmak yasak olduğu halde toprak beyleri dinlemezler. Bu yüzden her yıl birçok trafik kazası olur. İnsan hayatı böylesi değersizdir. Sağlık koşulları kötüdür. Sivrisinek ovada boldur, ani hastalanmalarda, ancak toprak beyinin keyfi isterse şehre ulaşma olanağı vardır. Ama tedavi masrafları işçiye aittir. İş zamanı, çapalarda 8 saattir ya, kulak asma!. Çoğu kez dokuzu, onu bulur. Pamuk toplamada ise daha değişik bir biçim alır. Ortalama bir işçi ençok 60 - 70 kg toplar. (Birinci elde bu pamuğu toplar). 60 - 70 kg pamuk toplayabilmesi için işçinin 13 - 14 saat çalışması gereklidir. Ortalama pamuk toplayan bir işçinin eline bu hesapla günde 56 lira geçer. Eğer bu işçi 8 saat çalışırsa eline geçen ücret 35 - 40 lira olacaktır. Bu nedenle pamuk toplamada sömürü, çapadan daha yoğundur. İş kazaları ise, en çok korkulan durumdur. Tarım işçileri sigorta kanunu kapsamı dışında tutulmuşlardır. Bu yüzden kaza bir felakettir...

İşte bütün bunlar gözönüne alınınca sendika bir ileri adım oluyor. Sendika deyince şimdilerde işçilerin gözünde bir top ışık parıldıyor. Yılların çalışmasının ürünü olarak tarım işçilerinin sendikal örgütlenmesi yolunda ilk defa bu yıl ileri adımlar atıldı. Önce Tüm Tarım ve Orman İşçileri (TÜMTOR - İŞ) sendikası kurularak örgütleme çalışmalarına girdi. Bir süre sonra Toprak - İş sendikası kurularak çalışmaya başladı. Tarım işçilerinin örgütlenmesi çalışmaları olumsuzluk ve olanaksızlıklara rağmen sürdürülmektedir. Tarım işçileri ilk direnişlerini kapitalist toprak beyi HİLMİ FIRAT'a karşı yaptılar. Sazlı köyü tarım işçileri örgütlü mücadeleyle toprak beyinden birtakım haklar, tavizler almayı başardılar.

Evet Sendikalar, tüm olanaksızlıklara rağmen, tarım işkolunda mücadelelerine devam ediyorlar. İşçiler yavaş yavaş maddi bir güç olarak kavrıyorlar sendikalarını. Ama yeterli değil : Milletvekilleri maaşlarını 28.000 TL. yapan kanun tasarısını iki dakikada meclisten geçirirken, 8.5 milyon tarım işçisini ilgilendiren TARIM İŞ KANUNU ve TARIM İŞÇİLERİNİN SİGORTA KAPSAMINA ALINMASINA DAİR yasalar hâlâ çıkmamıştır. Böylece Meclisteki Partilerin kime hizmet ettiği, başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm emekçi halkımıza karşı oldukları bir kez daha ortaya çıkmıştır.

TARIM İŞ KANUNUN ÇIKARILMASI İÇİN MÜCADELE EDELİM.

YERLİ YABANCI İŞÇİ AYRIMINI KALDIRALIM.

YAŞASIN İŞÇİLERİN KARDEŞLİĞİ.

YAŞASIN TARIM İŞÇİLERİNİN DEVRİMCİ BİRLİĞİ.

YAŞASIN TARIM İŞÇİLERİNİN DEVRİMCİ SENDİKASI TÜMTOR - İŞ.

Yaşar Gündüz
Tarım İşçisi